

LIBURUA

Scorseseren arima

ARIMAREN ETORKIZUNA. ESTANDAR EMOZIONALAREN SORRERA

EVA ILLOUZ

DANELE SARRIUGARTE (ITZULTZAILEA)
KATAKRAK, 2019

IBAI ATUTXA ORDEÑANA

Martin Scorseseren azken elkar-
rriizketak ekarri du matraka.
Marvel-eko super heroien peli-
kulak ez omen dira zinema. Zuzendari
amerikarrak dioenez blockbusterrok
sentiarazten dutena hurbilago dago
atrakzio-parkeek eskaintzen dutenetik
egiazko zinematik baino. Azaldu egin
du: zinema bada autore indibidualak
taxutu eta errebelazio espiritualera bi-
deratutako arte-forma; Marveleko fran-
kiziak dira merkatu-ikerketaren eta au-
dientzien azterketaren arabera moldatu
eta ondoren baietsitako merkantzia. Ho-
rratx ezberdintasuna.

Arimaren... irakurri eta Scorseseren
eztabaidaren aurrean nagitasun-has-
perenka imajinatu dut Eva Illouz au-
torea. Egia da, Illouzek ez du zinemaz

idazten. Haatik, arimadun arteari eta
merkatuen emozio-estandarizazioari
buruzko eztabaidaz pentsatzen lagun-
tzen du. Arima eta merkatuaren artean
lubakia eraikitzen duten argudioak
beste kokagune batetik hausnartzea
egiten du posible.

Illouzen begirada ez da “arima ver-
sus merkatua” banaketaren alde batean
ala bestean kokatzen. Aitzitik, banake-
ta horren eraikuntza bera da zalantzan
jartzen duena. Illouzen begiradatik au-
keratu beharrekoa ez da zeren alde gau-
den: benetako zinemaren ala atrakzio-
-parkearen alde.

Illouzen galdera da zer metafora da-
rabilgun banaketa horren alderdi ba-
koitza ulertzeko eta metafora bakoitzak
zer botere erlazio abiarazten dituen.

Errebelazio espiritualaren arima da me-
tafora, ala metafora da psikea eta hari
lotutako emozioak. Arimaren hierarkia
moralen inposizioa da metafora horre-
kin lortzen dena ala psikearen merkatu
ustiapena da ahalbidetzen duena.

Eta kokagune kritiko pribilegiatu ho-
rrek ematen dio aukera irakurleari esa-
teko: ez. Eskerrik asko baina ez inposizio
moralaren eta merkatu ustiapenaren ar-
tean aukeratu beharrari. Ez, “arima ala
merkatua” banaketari berari.

Scorseseren matrakara Illouzen esku-
tik itzul gaitzake horrela. Super heroien
filmak dira, hain justu, gure gaurko ari-
ma hipermoderno kapitalistaren, hots,
gure psike garaikidearen isla. *Arima-
ren...* da bestalde, psike horren eraikun-
tza zalantzan jartzeko tresna. ●